

Aktuality z veřejných zakázek

I. Pokuta 1 milion korun pro FN Královské Vinohrady byla potvrzena

Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Petr Rafaj potvrdil pokutu ve výši 1 milion korun, která byla uložena za porušení m zákona o veřejných zakázkách Fakultní nemocnici Královské Vinohrady. Nemocnice se dopustila správního deliktu při uzavírání dodatků ke smlouvě o dodávkách elektrické energie.

Fakultní nemocnice Královské Vinohrady uzavřela v roce 2004 rr smlouvu o sdružených dodávkách elektřiny se společností Pražská energetika a.s. V letech 2006 až 2011 pak k této smlouvě uzavřela další čtyři dodatky, kterými zadavatel reagoval na cenové pohyby elektřiny. K uzavření dodatků přitom docházelo bez provedení zadávacího

Ve smlouvě měl sice zadavatel stanoven způsob výpočtu navýšení ceny, avšak toto ustanovení v praxi nebylo při uzavírání dodatků respektováno. Dodatky tak měnily původní smlouvu způsobem, který í byl V podmínkách původní zakázky předpokládán, a to ve prospěch dodavatele. Jednalo se tedy o podstatnou a nepřípustnou změnu smlouvy a na dodatky, jejichž celkové plnění přesáhlo 200 milionů korun, mělo být vypsáno řádné zadávací řízení podle zákona o veřejných zakázkách.

Zadavatel svým postupem znemožnil účast dalších uchazečů a zcela vyloučil soutěž o zakázku. Při dodržení zákonného postupu přitom mohl obdržet nabídky s výhodnějšími podmínkami. Úřad za opakované pochybení zadavatele uložil pokutu ve výši čtvrtiny Maximální možné sazby.

Předseda Úřadu zamítl námitky rozkladu včetně žádosti o upuštění od pokuty, neboť se jednalo o celkem čtyři správní delikty nejzávažnějšího charakteru.

II. VŠB-TU Ostrava postupovala nezákonně při stavbě vesmírné brány

Úřad udělil čtvrtmilionovou pokutu zadavateli Vysoká škola báňská –Technická univerzita Ostrava za porušení zákona o veřejných zakázkách v zadávacím řízení „Výběr dodavatele stavby Vesmírná brána moderní centrum komunikace vědy v areálu Hvězdárny a planetária Johanna Palisy VŠB TU Ostrava – Krásné pole.

Zadavatel se v zakázce za více než 57 milionů korun dopustil jít pochybení, když nevymezil předmět plnění zakázky v podrobnostech nezbytných pro zpracování nabídky, čímž nedodržel zásadu transparentnosti. Konkrétně zadavatel požadoval, aby zpracování C€ projektových a průzkumných prací bylo naceněno sazbou 3,5% av Z nabídkové ceny a dále ve výkazu výměr byly některé položky je uvedeny s pevně stanovenou cenou v celkově výši 1 590 000 Kč. St Zadavatel uváděl, že při stanovení procentuální sazby vycházel z metodiky pro navrhování nabídkových cen projektových prací a inženýrských činností UNIKA. Tímto postupem však zadavatel omezil soutěž o zakázku, neboť není vyloučeno, že by si dodavatel mohl účtovat cenu nižší, než je uvedena v honorářovém řádu, případně by od požadování odměny mohl zcela upustit.

Stanovením fixních cen u některých položek pak VŠB-TU Ostrava předem vyloučila jakoukoliv cenovou soutěž mezi uchazeči. Pevné položkové ceny byly stanoveny tam, kde dosud zadavatel neměl zpracovaný projekt a nedokázal položky přesně charakterizovat, nicméně odhadoval jejich přibližnou cenu. Dodavatelé tak převzali zadavatelem stanovenou cenu, aniž by však věděli, co za tuto cenu

nabízejí. V konečném důsledku mohla nastat situace, kdy dodavatel po seznámení se s konkrétními požadavky zadavatele mohl dojít k závěru, že realizaci by mohl nabídnout levněji, nebo by naopak za uvedenou cenu nebyl schopen požadavkům zadavatele dostát. Základním předpokladem objektivního a transparentního hodnocení veřejné zakázky je jednoznačné vymezení jejího předmětu, avšak v šetřené zakázce tyto předpoklady splněny nebyly. Nabídky jednotlivých dodavatelů byly neporovnatelné, což mohlo mít podstatný vliv na výběr nejvhodnější nabídky.

III. Akademie věd nedodržovala vlastní pravidla pro rozdělování dotací

Nejvyšší kontrolní úřad se zaměřil na to, jak Akademie věd České republiky (AV) a jí zřízené veřejné výzkumné instituce investovaly v letech 2008 až 2013 do výstavby nákladných a p oprav a údržby a nákupu drahých přístrojů. Kontroloři v rámci kontroly u čtyř výzkumných institucí prověřili 108 konkrétních stavebních akcí a sedm nákupů přístrojů za celkem 578 milionů korun.

A posledních šest let schválila Akademie věd stavební investice za 2,6 miliardy korun a nákup nákladných přístrojů za dalších 398 milionů korun. Akademie věd a výzkumné instituce často nedodržovaly pravidla pro poskytování dotací. Tato pravidla navíc nebyla v některých oblastech dostačující.

Jednotlivá pracoviště měla vypracovat jako podklad pro rozhodování o přidělení dotace koncepci svého stavebního rozvoje. Kontroloři zjistili, že ani jedno z kontrolovaných pracovišť tuto koncepci nevypracovalo. Pracoviště navíc opakovaně předkládala nekompletní žádosti O dotace. Na nízkou kvalitu žádostí přitom upozornila už v roce 2007 Ekonomická rada AV. Akademie věd přesto schválila dotace na některé akce, u nichž chyběla kompletní žádost.

Způsob posuzování žádostí o dotaci nebyl dostatečně transparentní, navíc v některých letech nebyla Akademie věd schopná prokázat, jak je posuzovala. Žádosti hodnotila a doporučovala ke schválení Ekonomická rada AV ČR. Definitivně pak o podpoře jednotlivých akcí rozhodoval Akademický sněm AV. Kontroloři zjistili, že v průběhu procesu schvalování dotací účastníci těchto jednání ze seznamu vyřazovali některé doporučené akce a jiné tam zase zařazovali. Například v roce 2011 Akademická rada AV takto z 90 projektů vyřadila 36 akcí a naopak 21 na seznam doplnila.

Poté co pracoviště stavební akci nebo její etapu dokončilo, mělo podle pravidel předložit zprávu o jejím ukončení, kolaudační rozhodnutí a přehled skutečných nákladů. Ani jedna z kontrolovaných výzkumných institucí to neudělala. Akademie věd tak nedisponovala informacemi o tom, jestli příjemci dotací splnili podmínky pro jejich čerpání a zda proinvestovali poskytnuté peníze hospodárně a efektivně.

U výzkumných institucí se kontroloři setkali i s dalšími nedostatky. Chybovali zejména při zadávání veřejných zakázek, když například zahájili stavbu ještě před ukončením soutěže nebo nevyloučili nabídky uchazečů, kteří neměli požadovanou kvalifikaci či nesplnili zadávací podmínky. Příjemci dotací porušili také stavební zákon a navíc nedodržovali smlouvy s dodavateli, když po nich například nevymáhali pokuty za pozdní dokončení a předání stavby. U 15 ze 108 zkontrolovaných stavebních akcí příjemci dotací neuchovali úplnou dokumentaci. Kontroloři tak nemohli posoudit, jestli pracoviště postupovala při výběru dodavatelů v souladu se zákonem o veřejných zakázkách.